

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Clavdii Aqua-Vivae Societatis Iesv Præpositi
Generalis V. Meditationes In Psalm. 44. et 118**

Acquaviva, Claudio

Coloniæ Ubiorum, 1616

2 Beati, qui scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirunt eum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50645)

condidisti, sed quam à Domino accepisti. Tua enim ideo dicitur, quia tibi, ad te, & pro te data est.

2 Beati, qui scrutantur testimonia eius.

Scrutari
quid sit.

TESTIMONIA idem esse, ac præcepta, & legem, toto hoc psalmo manifestum est, quam ut longa explicatione indigeat. Quare idem erit, ac si dicatur, Beati, qui legem eius meditantur, ac perscrutantur. Legem autem scrutari, est diligentissime inspicere, & inuestigare. Non enim leuiter, ac perfunctorie legem Dei meditari

*Homil. 2.
de verb.
Isa. Vidi
Dominū.*

debemus, sed perscrutari. Qua de re affert S. Chrysostomus elegantissimam de aurifodinis similitudinem: in quibus si vel tantillum signi apparuerit eius venæ, omnia & arenam, & puluerem diligentissime scrutamur, peruestigamus, excutimus, cum tamen sæpè labor frustra assumatur. Quid ergo cure ponendum in lege Domini, & sacris Scripturis perscrutandis, in quibus nihil adeo minutum, & exiguum videtur, quod non certissimo, opulentissimoque thesauro plenum sit? Sed non arbitrator sine causa legem testimonia dictam, & tabernaculum testimonij, vbi lex recitata erat.

*Exod 25.
27. &c.*

Lex Testi-
monium
Dei, quia
testatur.
primum

Primum quidem, quia per eam contestabatur Dominus, palam declarans quid fieri, quid non fieri vellent: ut tibi, Contestabor te populum: & alibi, Contestabor te Israel.

Israel.

Secundò, quia lex ipsa testimonium est Dei volū-
 diuinæ prouidentie, & sapientie, qua tatem.
 nos gubernat. Si enim pluuias dare, & *Exod. 19.*
 tempora fructifera, quæ ad naturalia spe- *Psal. 80.*
 ctant, appellat Paulus testimonia diuinæ *Secundò,*
 prouidentie, quanto magis per doctrinā, prouide-
 & legem ostendit Dominus nos, nostra- *tiam.*
 que sibi esse cordi? Non enim iuxta *Act. 14.*
 pientes illos circa cardines cæli perambu- *Iob. 22.*
 lat, nec nostra considerat, sed instruit
 nos accuratè, ac dirigit, in via statuit,
 gressus dinumerat, & ad Patriam ducit.
 Et, quod maius prouidentie signum,
 quam vt nos deuios corrigat, tortuosos
 dolet, rectosque faciat: & quasi torno le-
 gis tortuositates, asperitates, & inæquali-
 tates complanans suis præceptis, imò
 manibus aureis, ac tornatilibus ad simili-
 tudinem sui efformet? Nonne si quis le- *Cant. 5.*
 gem, ac testimonia hoc modo conside- *Psal. 143.*
 ret, exclamabit, Quid est homo, quia
 innotuisti ei, te ipsum scilicet manifestā-
 do? aut filius hominis, quia reputas *Psal. 93.*
 eum, ipsum doctrina, & institutione tua
 reformando? Et item, Beatus homo,
 quem tu erudieris Domine, & de lege
 tua docueris eum, vt mitiges eã diebus
 malis.

Tertiò est testimonium suauitatis, quod *Tertiò,*
 dulcius sapit. Nihil enim ita diuinam dul- *suauitatē.*
 cedinem manifestat, quam quod nos inde-

Psal. 24. fessa longanimitate suis legibus emolliat, atque perficiat. Dulcis, inquit, & rectus Dominus, propter hoc legem dabit delinquentibus in via. Rectus in se, dulcis pro me: in altero sibi complacet, in altero cōsulit mihi: utrobique bonus, & misericors

Psal. 144. ac miserator, patiens, & multum misericors. Propter hoc, ait, legem dabit delinquentibus in via. Quid est, Propter hoc? nimirum quia dulcis, & rectus. Ecce dulcedo, & rectitudo in causa sunt, ut legem det delinquentibus in via, hoc est, qui alioqui à via aberrant, & in usu vitæ huius atque conuersatione à rectitudine deflectunt. Hæc itaque testimonia versanda sunt, iugique meditatione scrutanda. Sine enim te, Deus meus, vera luce, ac sapientia recti esse non possumus. Nec sine causa insignis ille Dux, Minister, ac successor Mosis Iosue, etiam recedente Mose ad negotia populi, de tabernaculo testimonij non recedebat; ut indicaret, idem nobis semper faciendum ob perpetuam erga te deuotionem: & cum magna aggressuri sumus, ad quæ peragenda tuo & lumine indigemus, & brachio, ceteris despectis, ad legem magis, atque ad testimonium curandum.

Exod. 33. Quarta, si legem consideremus secundam eam partem, quæ figuras, & prophetias continet, caeremonias, & huiusmodi, videtur mihi iure appellari testimonium, quia

Quarto, quia restatur, & præannuntiat Christum.

quia C
Christi
lia præ
bent:
men si
perfect
ostende
bant, q
legem i
Nam q
rat legi,
Deus si
nem car
uit pecc
implere
carnem
tum.

In e
R Vrsu
Rgrin
us prole
simus sis
rationer
uenit,
es, quia
via non
rendus a
parte qu
rendus t
quod ex
est. Int

quia Christum hæc omnia testata sunt, Christum præloquuta. Nec etiam moralia præcepta testimonium ipsi non exhibent: quia cum impleri deberent, nec tamen sine gratia possent, cum nihil ad perfectum ducerent, sed tantum peccatum ostenderent, illum sine dubio proclamabant, qui autor gratiæ peccatum tolleret, legem impleret, perfectionem præstaret. Nam quod, ait Apostolus, impossibile erat legi, in quo infirmabatur per carnem, Deus filium suum mittens in similitudinem carnis peccati, & de peccato damnavit peccatum in carne, ut iustificatio legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem ambulamus, sed secundum Spiritum.

Hebr. 7.

Rom. 8.

In toto corde exquirunt eum.

Rursus absentia, rursus via, rursus peregrinatio. Hei mihi, quia incolatus meus prolongatus est: & cum ipse præsentissimus sis, qui das omnibus vitam, & inspirationem, & omnia: in quo vivimus, movemur, & sumus, querendus tamen nobis es, quia Deus absconditus: quia positus in via nondum reuelas faciem tuam. Querendus autem sine termino, quia & si ex parte quaeris, & ex parte inueniris, querendus tamen semper, donec euacuato, quod ex parte est, veniat quod perfectum est. Interim præscribitur nobis, Querite

Psal 119.

Act 17.

Exquire-
dus Do-
minus
semper.

1. Cor. 13.

Psal. 104.

K 7

Domi-

*Bernard.
ser. 84. in
Cant.*

Psal. 104.

*Ex toto
corde.*

Psal. 76.

Psal. 26.

*Quid sit
toto corde.*

Dominum, & confirmamini, quærite faciem eius semper. Neque extundit desiderium sanctum felix inuentio, sed extendit. Et ubique ipsum quærere lætitiã conciliat, iuxta quod scriptum est, laudamini in nomine sancto eius, lætetur cor quærentium Dominum. Quomodo enim lætetur quærens, qui nondũ inuenit, quod quærit, nisi quia ipsa quæsitio non solum ex parte inuenit, sed etiam spem perfectæ inuentionis parit, spes autem lætitiã? Exquirendus autem in toto corde, quasi scrutari testimonia totõ corde quærere faciat; & toto corde exquirere moueat, & accendat ad testimonia perscrutanda, in quibus Dilectum anima inuenit: quæ etiam in nocte huius vitæ, & tentationis Deum exquirat manibus: & interim, dum plenè teneat, habet solatium suũ. Memor fui Dei, & delectatus sum, o facilem, & parabilem rationem. Quæritur cum anxietate Sponsus: & cuius quæsitio non est sine dolore, atque suspirio; eius tamen ipsa memoria delectat. Et habetur ergo, & quæritur, sed alio, atque alio modo. Habetur, quia diligitur, quia desiderio tenetur, amoris brachijs astringitur; & tamen delectabilius quæritur, quia semper quæritur. Tibi Domine dixit cor meum, exquisiuit te facies mea, faciem tuam Domine, requiram. Sed quomodo quærendus es, vt lætemur in toto corde. Quid est in toto corde? corde

de mag
toto co
num ex
bus vi
re volu
tamen
mission
ne: quia
beo, nu
num qu
ad alia
qui non
corde qu
Et aqua
Nazian
denda e
cor deri
vt ad vn
S. Augu
cupata v
verberat
per amo
quam se
pheta) d
tu meo
labo ad
est, super
nocte, &
ritum r
non exp
in toto
quærens

de magno, & animo volenti. Quid est in
 toto corde? Diliges, ait, Dominum Deum *Luc. 10.*
 tuum ex toto corde, ex tota anima, omni-
 bus viribus. & hoc quis capiat? Si expone-
 re voluero obtunderetur potius sapor. Sed
 tamen toto corde exquirere, est sine inter-
 missione, sine remissione, sine diuisione:
 quia nunquam cessare à quærendo de-
 beo, nunquam lentè, & frigidè omne bo-
 num quærere, nunquam diuiso corde, vt
 ad alia deflectat. Non toto corde quærit,
 qui non tota plenitudine quærit: non toto
 corde quærit, qui alia simul concupiscit.
 Et aqua quæ pluribus vijs spargitur (inquit
 Nazianzenus) ad altiora non assurgit: clau- *Nazian.*
 denda est, obturanda est via, ne ad alia *in prace.*
 cor deriuetur. Amores multi obstruendi, *ad Virg.*
 vt ad vnum confluat. Certè animam suam,
 S. Augustinus alloquitur. Iam ergo diu oc- *Aug. in*
 cupata vixisti, & desideriorum diuersitate. *Pf. 145.*
 verberata portas plagas, sauciata, diuisa
 per amores multos, vbique inquieta, nul-
 quam secunda. Anima mea (inquit Pro- *Isai. 26.*
 pheta) desiderauit te in nocte, sed & spiri-
 tum meo in præcordijs meis de mane vigi-
 labo ad te. Audis animam, & spiritum, id
 est, superiorem mentis portionē etiam in
 nocte, & tenebris Deum desiderare, & spi-
 ritum in præcordijs ad illū vigilare. Quid
 non expergisceris, o anima mea, quærere
 in toto corde Deum tuum? quem vtique
 quærere non lassaberis, sed assidentem
 forti-

Sap. 6.

foribus tuis inuenies illum : inquisitione

Apoc. 3.

lætaberis, qualicunque inuentione, quan-

Ioan. 4.

tum sat est in hac vita, etiam summis labijs libando reficieris, donec ad plenitudinẽ fontis admiffa inde toto pectore haurias vnde nusquam fitias, perpetuò inebrieris, in æternum viuas : quia ipse est fons vitæ, & sempiterni luminis.

3. Non enim qui operantur iniquitatem, in vijs eius ambulauerunt.

VOx hebræa non modò iniquitatem significat, sed etiam peruersionem, fraudem, stultitiam : quæ rectissimè quadrant in eos, qui viam Domini derelinquunt. Dicuntur autem, qui iniquitatem sectantur, non ambulare in vijs Domini : quod perinde est, ac si dicas, Iniquitas iustitia esse non potest, nec retortuositas rectitudo. Ex quo etiam latenter indicatur, quoniam beatos dixerat eos, qui ambulant in lege Domini illos è contrario, qui iniquitatem operantes in vijs eius non ambulant, omnino miseros esse. Quorum miseria eo magis miseranda est, quod cum peruersitatis indiuidua sit comes miseria, isti peruersi non solum mali esse volunt, & miseri nolunt, quod fieri non potest, sed ideo volūt mali esse, ne miseri sint. Via autem hæc impiorum, quam Scripturæ tenebrosam vocant, spinarū, & fouearum plenam, à iustorum semitis, quæ quasi lux

*Miseri, qui peccant.**S. Aug. in Psal. 32. Via peccatorum qualis.**Prov. 4.*

splende

splende
mino c
bras, &
nam la
tur. Nat
cordis,
piens lo
deatur
in fine
tenebræ
tus viæ
quas di
antur p
Qui poss
& lucern
sus virtu
lata via p
est.) Im
in macu
illius lac
cilis ped
ficultatib
tis ad in
magis e
Et exard
que exi
quæ ibi
libi. La
est incor
minabil
fiens.) M
ambulet